

Sygn. akt I CSK 263/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko

w sprawie z powództwa I. S.A. w W.
przeciwko G.
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 marca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (....)
z dnia 12 października 2020 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od I. S.A. w W. na rzecz G. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

I. S.A. w W. wniosło skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 12 października 2020 r., którym oddalono apelację skarżącego od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 29 listopada 2018 r.

W odpowiedzi na skargę pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Oceniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy uwzględnić, że skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w występują przyczyny przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, związane z następującymi wątpliwościami skarżącej:

1. czy art. 454 § 1 k.c. przesądza o walucie, w jakiej dłużnik spełnia świadczenie, czy przesądza wyłącznie o miejscu spełnienia świadczenia oraz chwili spełnienia świadczenia?

2. czy w przypadku, gdy przedmiotem zobowiązania podlegającego wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, zaś dłużnik na podstawie art. 358 § 1 k.c. podejmuje decyzję o spełnieniu świadczenia w walucie polskiej (w drodze dyspozycji obciążenia rachunku bankowego dłużnika, prowadzonego w walucie polskiej), to czy o walucie, w jakiej spełnione zostaje świadczenie decyduje waluta rachunku bankowego dłużnika, w odniesieniu do którego została złożona przezeń dyspozycja zapłaty, czy też waluta rachunku bankowego wierzyciela, na którym nastąpiło uznanie dyspozycji dłużnika?

3. czy art. 454 § 1 k.c. stanowi przepis szczególny w stosunku do art. 358 § 1 k.c., jeśli chodzi o ustalenie waluty, w której następuje spełnienie świadczenia pieniężnego w przypadku, gdy przedmiotem zobowiązania polegającego wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej?

4. czy brak wskazania dłużnikowi przez wierzyciela waluty w jakiej prowadzone jest konto bankowe, na które ma nastąpić zapłata długu pieniężnego przez dłużnika, stanowi o braku współdziałania wierzyciela (art. 354 § 2 k.c.) i obciąża wierzyciela, czy też ustalenie waluty w jakiej prowadzone jest konto bankowe wierzyciela, jest obowiązkiem dłużnika z art. 355 § 1 i 2 k.c.?

Sformułowanie zagadnienia prawnego uzasadniające wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c.) Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencki i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941).

Powołanie jako przesłanki przedsądu wystąpienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na autora skargi obowiązek przedstawienia pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na rzeczywiste istnienie powołanej przesłanki, uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ

35/01). Wymaga przytoczenia argumentów wskazujących na istniejące w nauce lub orzecznictwie rozbieżne oceny prawne, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Zagadnienie prawne nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Sformułowane przez skarżącą istotne zagadnienia prawne powyższych wymogów nie spełniają. Po pierwsze, z treści uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wynika, aby w zakresie przedstawionych przez skarżącą zagadnień prawnych istniały w orzecznictwie lub doktrynie wątpliwości lub możliwe do przyjęcia rozbieżne interpretacje prawne. Autor skargi przedstawia jedynie własną argumentację na poparcie podnoszonych twierdzeń, nie wskazując racji juredycznych przemawiających za innym poglądem. Natomiast nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04). Po drugie, skonkretyzowanie przedstawionych przez pozwaną zagadnień prawnych oraz osadzenie ich w stanie faktycznym sprawy wskazuje na dążenie do uzyskania odpowiedzi związanej z oceną trafności kwestionowanego rozstrzygnięcia. Skarżąca nie wyjaśniła, dlaczego sformułowanie przez nią zagadnienia mają charakter istotny i wykraczają poza zwykłą polemikę z oceną prawną dokonaną przez Sąd drugiej instancji. Formułowane przez skarżącą tezy nie wynikają także z twierdzeń Sądu Apelacyjnego, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia. Trudno w uzasadnieniu wyroku znaleźć argumenty, z których ma wynikać, że podstawą rozstrzygnięcia jest przekonanie Sądu, że art. 454 § 1 k.c., a nie art. 358 k.c. przesądza o walucie w jakiej dłużnik ma spełnić świadczenie.

Uzupełniając należy wskazać, że powołując art. 358 § 1 k.c., zarówno w podstawach kasacyjnych jak i treści formułowanych istotnych zagadnień prawnych, skarżąca nie wskazała w jakim brzmieniu powołany przepis ma być przedmiotem oceny. Mimo braku precyzyjnego oznaczenia przepisu prawnego wskazać należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że z art. 358 § 1 k.c. wynika upoważnienie spełnienia świadczenia w walucie polskiej, tylko dla

dłużnika, jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej (zob. wyrok z 17 września 2015 r., II CSK 783/14, OSNC 2016, nr 7-8, poz. 91). Dłużnik dokonuje wyboru przez złożenie wierzycielowi odpowiedniego oświadczenia, które jest oceniane na podstawie art. 60 k.c. i takiej właśnie oceny dokonały *Sądy meriti* w rozpoznawanej sprawie. Nie ma też wątpliwości, że z brzmienia art. 454 §1 zd. k.c. wynika, że długi pieniężne są długami oddawczymi, a spełnienie świadczenia ze skutkiem umorzenia długu w wypadku uzgodnienia przez strony rozliczenia bezgotówkowego następuje dopiero z chwilą uznania rachunku bankowego wierzyciela (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 14 lutego 2002 r., III CZP 81/01, OSNC 2002/11/131 i powołane tam orzecznictwo). W wyroku z 16 maja 2012 r., III CSK 273/11, Sąd Najwyższy przyjął, że art. 358 § 2 zd. 2 k.c. należy wyklądać w ten sposób, iż w wypadku zwłoki dłużnika w spełnieniu świadczenia w wykonaniu zobowiązania, którego przedmiotem jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, wierzyciel ma prawo wyboru kursu, według którego jest określana wartość waluty obcej, jeżeli dłużnik dokona wyboru waluty polskiej. W konsekwencji prawo wyboru waluty, zgodnie z treścią art. 358 § 1 k.c., przysługuje wyłącznie dłużnikowi zarówno w sytuacji, gdy dłużnik spełnia świadczenie w terminie, jak i w sytuacji, gdy pozostaje w zwykłym opóźnieniu lub zwłoce. W wypadku zwłoki dłużnika wierzycielowi służy natomiast prawo wyboru kursu, po jakim będzie przeliczona wartość waluty obcej w wypadku wyboru przez dłużnika waluty krajowej albo w wypadku, gdy umowa stron przyzna mu uprawnienie do wyboru waluty.

W związku z powyższym, wskazana przez skarżącą podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Z okoliczności sprawy nie wynika, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j., Dz.U. 2018, poz. 265).

